

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "Mands Minde 1788-1838. Foredrag over det sidste halve Aarhundredes Historie", i Grundtvig, N. F. S.: *Grundtvigs værker*, Faculty of Arts, Aarhus University, s. 302. Onlineudgave fra Grundtvigs Værker: https://tekster.kb.dk/text/gv-1838_599-txt-shoot-idm9114.pdf (tilgået 30. juli 2024)

Anvendt udgave: Grundtvigs værker

Ophavsret: Materialet er dedikeret til public domain. Du kan kopiere, ændre, distribuere og fremføre værket, også til kommercielle formål, uden at bede om tilladelse. Husk dog altid at kreditere ophavsmanden.

[Læs CC0-erklæringen](#)

XXX.

(Den 8de Oktober.)

Mine Herrer!

(*Spanien*, fordum, nu og da.) –

Den saakaldte *Fredsyrste*, Hertugen af Alcuia, [Don Manuel de *Godoy*], var egentlig "kun en Spillemand", født i Badajoz 1767, hvorfra han som en fattig Junker kom til Madrid 1787 og fik en Plads i Garden, men kom snart i Yndest hos Dronningen, Louise af Parma, og blev saa 1793 Minister med Kongemagt hos *Karl IV*, født 1748. – Da han til sidst ikke trode Freden og vilde flygtet til Amerika med Kongen, skete der Oprør, Marts 1808, hvor Prinsen af Asturien, født 1784, reddede hans Liv og fik Kronen aftraadt af sin Fader under Navn af *Ferdinand den syvende*.

Der stod alt en fransk Armé i Spanien, som det hed: for at indtage Portugal; og under Forvirringen i Aranjuez rykkede *Murat* ind i Madrid, og Ferdinand lod sig af *Savary* (Hertug af Rovigo, født 1774, der havde fulgt *Desaix* gennem Ægypten til Marengo) lokke til Bayonne 20de April 1808, hvor han maatte afstaa Tronen og begive sig til Valençay, et Gods af Talleyrands, op mod Tours, hvor han kukkelurede til 1814. – 20de Juli holdt *Kong Josef* sit Indtog i Madrid, men blev der kun til den 31te.

304(2den Maj i *Madrid*. –

I *Carthagera* 22de Maj, da man fik Aviserne om Ferdinands Aftakkelse og den trefarvede Kokarde. *Francisco O'Connor* stod i Spidsen; den borgerlige Artillerist rev sin røde Vest i Stykker til Kokarder: Sanchez Curcio. Generalkaptajnen *Borsa* sønderreven den 25de.

I *Valencia* var det en Løjtenant *Gonzales Morene*, der ophidsede Folket; her fik man Aviserne den 23de, og da lød det overalt: "Leve Ferdinand, ned med Franskændene!" En Munk, *Juan Rico*, raabte til Folket, at uden et Hoved gik al Ting galt; de udnævnte ham til Høvding, og Generalkaptajnen maatte befale Bevæbning; den 25de vajede den spanske Fane fra Kastellet.

I *Saragossa* var det ogsaa ved Postens Ankomst den 24de, Opstanden udbrød; men Staden havde allerede før højtidelig vægret sig ved at skikke deputerede til Bayonne, og her var *José de Palafox*, født 1780, hvem Ferdinand selv havde bemyndiget til at stille sig i Spidsen, og han udstedte Opraabet til Aragonierne og alle Spaniere af 31te Maj. – 16de Juni rykkede *Lefebvre-Desnouettes* for Staden; men 15de Avgust maatte hans Eftermand, *Verdier*, ophæve Belejringen. – Den 20de December.

Barcellona var besat af Franskændene under *Duhesme*, saa *Lerida* var den fornemste Stad i Katalonien, hvor Opstanden udbrød i Slutningen af Maj; men 6te Juni, da General *Schwarz* med 3600 Mand nærmede sig *Manresa*, blev han saaledes modtagen af Landstormen uden Anførere, at han maatte flygte tilbage til *Barcellona*, og nu kom hele Katalonien paa Benene. – [Den] 20de søgte *Duhesme* forgjæves at tage *Gerona* med Storm, og da han aabnede en Belejring 22de Juli, blev han slaaet 16de Avgust af Undsætning fra *Palafox*, nu Generalkaptajn, og maatte flygte; men *Barcellona* blev dog i fransk Vold næsten under hele Krigen.

305I *Sevilla* vakte *Tap y Nunnez*, en Katalonier, Opstanden den 26de Maj; men Folket var ligegyldigt, og Udhaleren *Grev Tilly* bemægtigede sig Regeringen.

I *Cadiz* blev General *Solano* myrdet den 29de Maj; men Lejren ved San-Roque [og General] *Castannos* vunden den 30te.)